

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/119/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315220145
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2315220145.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcu: SPP Distribúcia a.s., so sídlom Mlynské Nivy 44/b, Bratislava, IČO: 35 910 739, zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej č. 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: O. N., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXX, zastúpený advokátkou: JUDr. Jana Hreňová, so sídlom Krížna 14, Bratislava, IČO: 43 272 428, o zaplatenie 2.579,78 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č. k. 15C/567/2015-168 zo dňa 1. decembra 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu I. inštancie sa r u š í a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania. Súd rozsudok po citovaní § 82 ods. 1 písm. d), § 82 ods. 2 zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike vecne odôvodnil tým, že žalobca vykonal na základe údajov, ktoré mu boli poskytnuté orgánmi činnými v trestnom konaní na odbernom mieste K. XXX, ktoré je odberným miestom žalovaného kontrolu, pričom pri tejto kontrole bolo zistené, že meradlo slúžiace na meranie spotreby zemného plynu malo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Uvedené meradlo bolo demontované a bolo podrobené znaleckému skúmaniu, ktorého výsledky žalobca zhodnotil tak, že na uvedenom meradle bolo preukázané porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a v dôsledku toho dochádzalo v období od 19.10.2012 do 10.9.2013 k neoprávnenému odberu zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike. Na základe toho vystavil žalobca žalovanému faktúru č. 90000168073 splatnú dňa 5.11.2013 na sumu 3.480,78 eura, ktorou si uplatnil škodu spôsobenú žalovaným vo forme neoprávneného odberu zemného plynu. Na stanovení výšky škody aplikoval žalobca vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Po vystavení uvedenej faktúry vykonal žalovaný čiastočné úhrady, ktoré boli započítané na fakturovanú sumu, pričom z celkovo fakturovanej sumy zostalo neuhradených 2.579,78 eura.

2. Vzhľadom na námietku žalovaného, že žalobca nie je v spore aktívne legitimovaný súd uzavrel, že žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej siete je osobou oprávnenou na náhradu škody, ktorá je spôsobená neoprávneným odberom plynu. Toto jeho právo vyplýva z § 82 ods. 2 zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike. Z uvedeného dôvodu súd vyhodnotil námietky žalovaného v časti nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu ako neopodstatnené. Súd sa tiež stotožnil s tvrdeniami žalobcu, že meradlo na odbernom mieste žalovaného malo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, čo okrem iného vyplýva aj zo záverov znaleckého posudku, ktorý si dal vyhotoviť žalobca, pričom uvedeným znaleckým dokazovaním bolo konštatované, že došlo k odstráneniu jedného zaistovacieho prvku plomby. Na základe uvedenej skutočnosti preto súd konštatuje, že na odbernom mieste žalovaného bola spotreba zemného plynu meraná určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

3. Pri ďalšom hodnotení vykonaného dokazovania súd hodnotil preukázanie škody, ktorú žalobca vyfakturoval žalovanému faktúrou. V tejto časti sa však súd nemohol stotožniť s tvrdením žalobcu, že samotná skutočnosť, na základe ktorej bolo preukázané, že odber zemného plynu bol meraný meradlom s porušeným zaisťovacím prvkom odôvodňuje aplikáciu vyhlášky MH SR č. 449/2012. Uplatnenie výšky škody stanovenej na základe tejto vyhlášky je podľa názoru súdu prípustná iba v prípadoch, kedy nie je možné zistiť skutočnú škodu. Súd sa v danom prípade nestotožňuje a argumentáciou žalobcu, že v tomto konkrétnom prípade nebolo možné určiť skutočnú výšku škody tak, ako to vyplýva z § 82 ods. 2 zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike. V tejto súvislosti súd poukazuje na viac-menej konštantnú rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, pričom za podstatné považuje uviesť, že žalobca v uvedenom konaní nepreukázal základný predpoklad pre priznanie práva na náhradu škody, pretože nie každý neoprávnený odber zemného plynu, za ktorý sa považuje odber meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie má za následok vznik škody, pričom podmienkou vzniku nároku na náhradu škody musí byť nepochybné preukázanie, že k škode skutočne došlo a že porušenie zabezpečovacích prvkov meradla je v priamej príčinnej súvislosti so zásahom do hodnôt meraných týmto meradlom. Právo na náhradu škody nemôže byť v žiadnom prípade zamieňané s povinnosťou zaplatiť sankciu za poškodenie plomby. Vznik škody musí byť kvantifikovaný preukázaním, že meradlo s takýmto porušením nezaznamenávalo, prípadne nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu. Inými slovami musí byť nepochybné preukázané, že meradlo nezaznamenáva reálnu spotrebu zemného plynu na odbornom mieste. Je preto potrebné konštatovať, že poškodenie zabezpečovacieho prvku meradla nepreukazuje príčinnú súvislosť s prípadným zásahom do údajov meraných meradlom. Ustanovenie § 82 ods. 3) zák. č. 251/2012 Z.z. nezabavuje žalobcu podľa názoru súdu povinnosti preukázať, či k nim tvrdenej škode skutočne došlo a či táto škoda bola spôsobená protiprávnym konaním žalovaného. Žalobca v prejednávanej veci nepredložil žiadne dôkazy, z ktorých by bolo zrejmé, aká škoda mu konaním žalovaného mala vzniknúť. Nepredložil žiadne dôkazy, z ktorých by vyplývala nim tvrdená nefunkčnosť, resp. nesprávna funkčnosť meradla. Na základe týchto skutočností teda súd dospel k názoru, že žalobca v uvedenom konaní nepreukázal žiadne skutočnosti a neprezentoval žiadne dôkazy, ktoré by odôvodňovali postup v zmysle § 82 ods. 3 zák. č. 251/12 Z.z. o energetike, teda dôkazy z ktorých by nepochybné vyplývalo, z akého dôvodu nie je možné v prípade nim tvrdené škody vyčíslť jej skutočnú výšku. Podľa názoru súdu takýto postup neodôvodňuje ani to, že dodávateľom zemného plynu neboli žalovanému vystavované zálohové faktúry. Skutočnosť, že dodávateľ zemného plynu si voči žalovanému tieto nároky neuplatňoval nespôsobuje podľa názoru súdu automaticky vznik práva žalobcu na náhradu škody. Súd taktiež považuje za potrebné uviesť, že náhrada škody v koncepcii právneho poriadku Slovenskej republiky má v prvom rade kompenzačný charakter, ktorého účelom je odstrániť následky v majetkovej sfére poškodeného, ku ktorým došlo v dôsledku protiprávneho konania škodcu. Postupom žalobcu je však tento právny inštitút nahradený v prevažnej väčšine sankciou, ktorú nemožno podľa názoru súdu zamieňať s právom na náhradu škody. Z uvedených dôvodov súd vychádzal z toho, že žalobca v konaní nepreukázal vznik skutočnej škody, ku ktorej malo dôjsť v priamej príčinnej súvislosti s porušením zabezpečovacích prvkov meradla. Z uvedeného dôvodu teda žalobca nepreukázal primárny predpoklad pre priznanie náhrady škody a to existenciu škody, navyše ani zákonným spôsobom nepreukázal výšku tejto škody a ani príčinnú súvislosť medzi tvrdeným protiprávnym konaním a tvrdenou škodou. Z uvedených dôvodov súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

4. Súd rozhodol o náhrade trov konania podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov konania.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP (rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Odvolanie odôvodnil tým, že v konaní bolo nepochybné preukázané, že žalovaný v spornom období plyn na jeho odbornom mieste reálne odoberal. V konaní bolo tiež nepochybné preukázané, že meradlo žalovaného sa nenachádza na verejne prístupnom mieste. Uvedené žalobca preukázal na základe výsledkov odpočtov odborného miesta žalovaného, ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Túto skutočnosť nerozporoval žalovaný, ani prvostupňový súd. Pre určenie množstva odobratého plynu sú určujúce údaje z meradla plynu, pričom platí, že ak z akéhokoľvek dôvodu stanoveného v § 15 ods. 6 zákona o metrológii platnosť úradného overenia meradla zanikla, údaj o množstve odberateľom spotrebovaného plynu, ktorý vykazuje takto poškodené meradlo, nie je

možné v zmysle ustanovení zákona o metrologii v spojení s ustanoveniami zákona o energetike použiť v obchodnom styku. Množstvo odberateľom spotrebovaného plynu ktorého takéto meradlo vykazuje, teda nemôže vyfakturovať dodávateľ odberateľovi a toto množstvo nemôže byť žalobcom použité na určenie výšky škody v prípade neoprávneného odberu. Porušením plomby na meradle je možné s počítadlom meradla manipulovať a ovplyvniť tak údaj o spotrebovanom množstve plynu a nie je zrejmé, či množstvo plynu spotrebovaného odberateľom, ktoré indikuje takto poškodený plynomer, predstavuje alebo nepredstavuje aj daným odberateľom skutočné odobraté množstvo tohto plynu. Ak by teda žalovaný neodoberal plyn spôsobom, ktorý zákon o energetike kvalifikuje ako neoprávnený a meradlo a jeho zabezpečenie by neboli poškodené, iba v takomto prípade by odobral plyn, ktorý patril jeho dodávateľovi a tento by mu následne spotrebu v prípustnom množstve vyfakturoval. Plyn v distribučnej sieti, je plynom patriacim distribútorovi, teda žalobcovi, plynom dodávateľa sa stáva až prípade, že jeho množstvo je odmerané určeným, teda správnym meradlom. V prípade, že platnosť meradla zanikla, tento plyn nie je možné identifikovať ako plyn patriaci konkrétnemu dodávateľovi, a to z dôvodu, že týchto dodávateľov je na trhu s plynom viacero. Žalobca zdôrazňuje, že musia byť splnené dve podmienky, aby plyn, ktorý odberateľ odoberie bol považovaný za plyn, ktorý patrí jeho zmluvnému dodávateľovi a to: 1) musí mať platnú a účinnú zmluvu o dodávke zemného plynu, uzavretého s dodávateľom a 2) musí odberať plyn, meradlom, ktoré má platné overenie, aby bolo možné určiť presné množstvo plynu, ktorý odobral. V období od posledného odpočtu plynu na meradle až do dňa jeho demontáže nie je dodávateľom zemného plynu fakturovaná dodávka, reálne k odberu plynu dochádza, ale za dodávku plynu od konkrétného dodávateľa sa toto množstvo považuje až vtedy, ak je domerané meradlom, ktoré má platné overenie. V prípade manipulácie s overovacou značkou na meradle a následnom zániku platnosti meradla, údaje z neho nesmú byť použité v obchodnom styku. V zmysle zákona o metrologii v spojení so zákonom o energetike dodávateľ fakturuje dodanie plynu na základe údajov zistených z určeného meradla. Ak by dodávateľ vyfakturoval dodávku plynu na základe meradla, ktorému zanikla platnosť overenia, vystavuje sa riziku uloženia sankcie v zmysle zákona o metrologii.

6. V zmysle § 1 ods. 9 vyhl. MH SR č. 449/2012 Z.z. ak v prípadoch neoprávneného odberu plynu s meradlom, ktoré nesprávne zaznamenávalo alebo nezaznamenávalo odber plynu, alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nemožno zistiť dobu trvania neoprávneného odberu plynu, odber plynu sa účtuje odo dňa, ku ktorému bol na predmetnom mieste prevádzkovateľom siete vykonaný posledný fyzický odpočet určeného meradla predchádzajúci dňu zistenia neoprávneného odberu plynu, nie však viac ako 12 mesiacov odo dňa zistenia neoprávneného odberu.

7. Vzhľadom na skutočnosť, že platnosť overenia meradla zanikla v deň, kedy neznáma osoba odstránila zaisťovací prvok plomby, pričom konkrétny deň nie je možné určiť, žalobca vychádza z fikcie stanovenej vyhláškou, ktorá predpokladá, že v deň fyzického odpočtu predchádzajúceho zisteniu poškodenia meradla bolo toto meradlo ešte nepoškodené. Žalovaný (ako odberateľ) bol v zmysle § 76 ods. 11 zákona o energetike povinný prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nepoškodil určené meradlo. Akýkoľvek zásah do určeného meradla v rozpore s osobitným predpisom je zakázaný. Žalovaný v čase neoprávneného odberu zemného plynu za spotrebovaný plyn nezaplatil, čo znamená, že žalovaný plyn odoberal de facto zadarmo, ale jeho odberom skutočne dochádzalo k nespokatňovanému znižovaniu množstva plynu v distribučnej sieti žalobcu. Majetok žalobcu sa v tomto prípade znížil o spotrebu zemného plynu žalovaného. Nakoľko medzi žalobcom a žalovaným neexistuje zmluvný vzťah je potrebné, aby si žalobca tento úbytok majetku uplatnil ako škodu spôsobenú neoprávneným odberom. Túto skutočnosť predpokladá aj zákon o energetike, ktorý s pojmom škoda za neoprávnený odber plynu pracuje. Plynomer žalovaného sa nenachádza na verejne prístupnom mieste. Uvedené žalobca preukázal fotodokumentáciou odberného miesta žalovaného. Zápisom o vykonanej kontrole odberného miesta zo dňa 17.9.2013 a montážnym listom meradla číslo: 1200039302 zo dňa 17.9.2013, pričom všetky tieto dôkazy tvoria súčasť súdneho spisu. Vzhľadom na vyššie uvedené škoda na strane žalobcu reálne vznikla a jej výška bola vypočítaná v zmysle vyhlášky správne. Preukázaním, že došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, sa každý takýto odber považuje za neoprávnený odber. V tomto prípade nie je potrebné preukazovať či odberateľ sám porušil zabezpečovacie zariadenie, alebo ho spôsobila iná osoba. Postačuje iba samotná skutočnosť, že zabezpečovacie zariadenie bolo poškodené. V takomto prípade zákon predpokladá objektívnu zodpovednosť. Skutková podstata neoprávneného odberu zemného plynu je v danom prípade naplnená odberom plynu, ktorý je realizovaný meradlom s poškodeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (plomby). Vzhľadom na toto striktné definovanie formy neoprávneného odberu zemného plynu nie je potrebné skúmať, či meradlo meria správne hodnoty plynu alebo správne tieto hodnoty nemeria. Skutočnosť, že ide o neoprávnený odber

plynu, nie je podmienená funkčnosťou meradla v rovine, či meria hodnoty správne, ale či má dané meradlo poškodené zabezpečovacie prvky, ktorých poškodenie umožňuje optimalizáciu nameraných hodnôt plynu na ľubovoľnú hodnotu. V tejto súvislosti je nutné uviesť, že možno predpokladať, že meradlo po neoprávnenom zásahu do jeho zabezpečenia zostalo funkčné, vykazovalo naďalej známky funkčnosti a bolo spôsobilé merať hodnoty správne. Avšak, porušenie zabezpečenia umožnilo žalovanému manipuláciu s takto nameranými hodnotami. Inak povedané, je irelevantné, či meradlo meria hodnoty správne, ak vzhľadom na porušenie jeho zabezpečenia možno tieto hodnoty bez poškodenia meradla optimalizovať podľa vlastného uváženia (pretáčať na ľubovoľnú hodnotu). Je potrebné položiť si teda otázku, aký racionálny základ má skúmanie funkčnosti meradla, keď nebolo zabezpečené proti jeho prípadnej manipulácii a jeho stav umožňuje svojvoľne ovplyvňovať takto „riadne“ namerané hodnoty. Argumenty súdu ohľadne funkčnosti meradla preto žalobca vo svetle uvedených skutočností pokladá za bezpredmetné.

8. Žalobca súhlasí s argumentáciou súdu, že nie každé poškodenie plomby ma za následok vznik škody. V prípade, ak by sa zistilo poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na odbernom mieste (napr. neobývaná nehnuteľnosť), do ktorej by neprúdil plyn z distribučnej siete (t.j. meradlo by nezaznamenávalo vyššie a vyššie hodnoty odberov), v takom prípade by poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii nemalo za následok vznik škody. V tomto prípade však žalobca preukázal, že žalovaný v spornom období plyn na jeho odbernom mieste reálne odoberal, a je to práve žalovaný, kto nesie zodpovednosť za skutočnosť, že takýmto meradlom odoberal plyn.

9. Vzhľadom vyššie uvedené k skutočne vzniknutej škode reálne došlo, avšak, túto škodu nie je možné vyčíslieť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, žalobca nemohol určiť cenu neoprávnene odobratého množstva plynu na základe 82 ods. 4 zákona o energetike, v súvislosti s čím bola cena neoprávnene odobratého plynu určená na základe § 1 vyhlášky správne. Žalobca poukázal na judikatúru NS SR v obdobných konaniach, a to rozhodnutie NS SR, sp. zn. 4Cdo/102/2010 zo dňa 29.11.2011, uznesenie NS SR, sp. zn. 3Cdo/99/2012 zo dňa 12.3.2015, uznesenie NS SR, sp. zn. 1Cdo/107/2008 zo dňa 27.10.2009, uznesenie NS SR, sp. zn. 4Cdo/30/2009 zo dňa 28.10.2009. Tvrdenia žalobcu taktiež podporuje rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5CO/169/2015 zo dňa 17.5.2016, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CO/135/2016 zo dňa 27.4.2016 a rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/171/2011 zo dňa 2.5.2012.

10. Žalobca preukázal všetky predpoklady pre priznanie nároku, meradlo na odbernom mieste žalovaného sa nenachádza na verejne prístupnom mieste, žalovaný v spornom období plyn na jeho odbernom mieste reálne odoberal, na meradle žalovaného bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vznik škody žalobca preukázal a jej výšku vyčíslil v zmysle vyhlášky správne. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobe vyhovel, respektíve aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobca si zároveň uplatnil náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

11. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne a navrhuje, aby ho odvolací súd potvrdil a priznal žalovanému plnú náhradu trov odvolacieho konania. Poukazuje na to, že žalobca reálnu existenciu odvolacích dôvodov konkrétnym spôsobom nevysvetľuje a poukazuje na rovnaké skutočnosti, ako pred súdom prvej inštancie. V odvolaní tak absentuje referencia týchto tvrdení tak smerom k odvolacím dôvodom, ako aj smerom k napadnutému rozsudku. V odvolaní tak nie je uvedené, v čom konkrétne žalobca vidí nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie (ktoré skutkové zistenia považuje žalobca za nesprávne, vykonaním ktorého dôkazu k nim mal súd dospieť, ktorý postup súdu považuje za nesprávny, ktoré úvahy súdu považuje za nesprávne, ktoré právne posúdenie súdu prvej inštancie považuje žalobca za nesprávne a podobne).

12. Po skutkovej stránke žalobca určil predmet konania poškodením zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, teda poškodením plomby, a výpočtom výšky škody podľa vyhl. č. 449/2012 Z. z. Predmetom konania po skutkovej stránke tak nie je neoprávnený zásah do číselníka meradla (stočenie) a ani vyúčtovanie zo strany dodávateľa (tretej osoby, nie žalobcu) so spotrebou 0 m³. Žalobca v návrhu na začatie konania uplatnil voči žalovanému nárok na náhradu škody z titulu neoprávneného odberu plynu, pričom v samotnom návrhu poukázal na 1) znalecký posudok, ktorý bol na podnet žalobcu vypracovaný na potvrdenie neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, 2) faktúru,

ktorou si žalobca nárok na náhradu škody z titulu neoprávneného odberu plynu voči žalovanému uplatnil a 3) nezaplatenie tejto faktúry zo strany žalovaného. Žalovaný poukázal vo vyjadrení predovšetkým na to, že žalobca počas konania nepreukázal základné predpoklady pre priznanie nároku na náhrady škody, medzi ktoré patrí 1) protiprávne konanie (porušenie povinnosti) 2) vznik škody a 3) priama príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody. Vzhľadom na vymedzený predmet konania po skutkovej stránke súd môže žalobcovi priznať len taký nárok na náhradu škody, ktorý zo skutkového stavu vyplýva, teda len takú škodu, ktorá môže vzniknúť z konania porušujúceho zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (otázka priamej príčinnej súvislosti). Znalecký posudok, ktorý predložil žalobca súd ako dôkaz vykonal a vyhodnotil ho tak, že preukazuje poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Súd teda mal za preukázané poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, avšak nemal za preukázaný vznik skutočnej škody, ktorá mala vzniknúť v priamej príčinnej súvislosti s týmto konaním. Nie je preto zrejmé, v čom žalobca vidí danosť tohto odvolacieho dôvodu, keď súd znalecký posudok vyhodnotil tak, ako žalobca žiadal. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na nález Ústavného súdu SR z 03.10.2012, spis. zn. I.ÚS 122/2012-47, rozhodnutie Krajského súdu Trnava zo dňa 07.05.2014, spis. zn. 11Co/396/2013.

13. Súd prvej inštancie správne vykladal a aplikoval § 82 ods. 2 zákona o energetike keď skúmal, či žalobca preukázal vznik skutočnej škody, ako aj priamu príčinnú súvislosť medzi tvrdeným protiprávnym konaním a tvrdenou škodou. Súd prvej inštancie rovnako správne uviedol, že nie každý neoprávnený odber má za následok vznik škody. A nie každý neoprávnený odber má za následok vznik škody predstavujúcej množstvo plynu. Súd prvej inštancie správne vykladal a aplikoval § 82 ods. 2 zákona o energetike keď skúmal, či žalobca preukázal vznik skutočnej škody, ako aj priamu príčinnú súvislosť medzi tvrdeným protiprávnym konaním a tvrdenou škodou. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní tiež vychádzal z konštantnej rozhodovacej činnosti súdov, podľa ktorej je podmienkou vzniku nároku na náhradu škody nepochybne preukázanie, že meradlo v dôsledku neoprávneného zásahu nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu. Tento prístup považuje žalovaný za správny. Zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii je plomba, ktorá je umiestnená na meradle. Plomba, a teda ani jej poškodenie, nemá žiadny priamy vplyv na prietok plynu v meradle, na množstvo plynu. Vyhláška č. 449/2012 Z. z., ktorou žalobca určil výšku škody (nie samotný vznik), upravuje určenie množstva plynu. Žalobca v žalobe ani netvrdil, že odberateľ vykonal zásah do meradla (stočenie meradla, optimalizácia hodnôt). Len ak by žalobca tieto skutočnosti tvrdil a preukázal (povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazu), prichádzalo by do úvahy použitie vyhlášky č. 449/2012 Z. z., pretože v priamej príčinnej súvislosti so zásahom do meradla môže vzniknúť škoda predstavujúca množstvo plynu. Len zásahom do meradla, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva, alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, môže vzniknúť škoda predstavujúca množstvo plynu. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie NS SR 3Cdo 242/2015 a na ďalšie, iné rozhodnutia odvolacích a prvoinštančných súdov, ktoré žaloby žalobcu zamietli.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a preto bolo nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. V prejednávanej veci bolo predmetom sporu zaplatenie 2.579,78 eura žalovaným. Žalobca nárok na zaplatenie dlžnej sumy odôvodnil tým, že na odbernom mieste K.. XXX, v období od 19.10.2012 do 10.9.2013 dochádzalo žalovaným k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Takýto odber zemného plynu je (podľa § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike) považovaný za neoprávnený odber. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (plomby) bolo potvrdené znaleckým posudkom znalca Ing. Petra Leška. V prípade neoprávneného odberu zemného plynu zákon o energetike ukladá odberateľovi povinnosť uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu. Konaním žalovaného vznikla žalobcovi škoda vo výške 2.579,78 eura, ktorá bola vyčíslená v súlade s vyhl. MH

SR č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu a vyfakturovaná žalovanému.

16. Súd žalobu zamietol v podstate z dôvodu, že samotná skutočnosť, na základe ktorej bolo preukázané, že odber zemného plynu bol meraný meradlom s porušeným zaistovacím prvkom, neodôvodňuje aplikáciu vyhlášky MH SR č. 449/2012. Uplatnenie výšky škody stanovenej na základe tejto vyhlášky je podľa názoru súdu prípustná iba v prípadoch, kedy nie je možné zistiť skutočnú škodu. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že v tomto konkrétnom prípade nebolo možné určiť skutočnú výšku škody tak, ako to vyplýva z § 82 ods. 2 zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike. Žalobca nepreukázal základný predpoklad pre priznanie práva na náhradu škody, t.j. že k škode skutočne došlo a že porušenie zabezpečovacích prvkov meradla je v priamej príčinnej súvislosti so zásahom do hodnôt meraných týmto meradlom (priklonil sa k názoru žalovaného).

17. Žalobca v odvolaní poukazoval na to, že preukázal všetky predpoklady pre priznanie nároku, meradlo na odbernom mieste žalovaného sa nenachádza na verejne prístupnom mieste, žalovaný v spornom období plyn na jeho odbernom mieste reálne odoberal, na meradle žalovaného bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vznik škody žalobca preukázal a jej výšku vyčíslil v zmysle vyhlášky správne.

18. Podľa § 76 ods. 11 zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike odberateľ plynu je povinný prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nepoškodil určené meradlo. Akýkoľvek zásah do určeného meradla v rozpore s osobitným predpisom je zakázaný.

19. Podľa § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

20. Podľa § 82 ods. 2 zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike odberateľ ktorý neoprávnene odoberal plyn je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu ak vznikla. Odberateľ ktorý neoprávnene odoberal plyn je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

21. Podľa § 82 ods. 3 cit. zákona ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom podľa § 95 ods. 1 písm. l).

22. Podľa § 82 ods. 4 cit. zákona ak ide o prvý neoprávnený odber plynu odberateľa plynu v domácnosti meradlom umiestneným na verejne prístupnom mieste, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii podľa ods. 1 písm. d), výška škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa určí ako cena neoprávnene odobratého množstva plynu určeného pomocou typového diagramu dodávky. Pre výpočet škody spôsobenej druhým a ďalším takým neoprávneným odberom plynu na tom istom mieste sa použije postu podľa odseku 3.

23. Podľa § 1 ods. 9 vyhl. č. 449/2012 Z.z. ak v prípadoch neoprávneného odberu plynu s meradlom, ktoré nesprávne zaznamenávalo alebo nezaznamenávalo odber plynu, alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nemožno zistiť dobu trvania neoprávneného odberu plynu, odber plynu sa účtuje odo dňa, ku ktorému bol na predmetnom mieste prevádzkovateľom siete vykonaný posledný fyzický odpočet určeného meradla predchádzajúci dňu zistenia neoprávneného odberu plynu, nie však viac ako 12 mesiacov odo dňa zistenia neoprávneného odberu.

24. Podľa § 15 ods. 6 písm. d) zák. č. 142/2000 Z.z. o metrológii platnosť overenia určeného meradla zaniká, ak bola poškodená, pozmenená, odstránená alebo inak porušená overovacia značka alebo zabezpečovacia značka.

25. Citované ustanovenia osobitných právnych predpisov stanovujú predpoklady pre posúdenie nároku z neoprávneného odberu zemného plynu, ako nároku na náhradu škody.

26. Žalobca do spisu založil znalecký posudok zo 17.10.2013 znalca Ing. Petra Leška, ktorým preukázal, že na plynomeri v odbornom mieste, kde je na odber plynu prihlásený žalovaný, došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (plomby). Žalobca tým preukázal, že k odberu zemného plynu na odbornom mieste, kde je prihlásený na odber plynu žalovaný, došlo meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom takýto odber sa v zmysle citovaného § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike považuje za neoprávnený odber zemného plynu. Žalobca predloženým znaleckým posudkom preukázal porušenie zákonnej povinnosti (podľa § 76 ods. 11 zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike) prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nedošlo k poškodeniu meradla, t.j. preukázal prvý z predpokladov vzniku nároku na náhradu škody.

27. Žalobca zároveň tvrdí, že skutočnú škodu nie je možné vyčíslieť, tak ako to predpokladá citované ustanovenie § 82 ods. 3 zák. č. 251/2012 Z.z., preto žalobca postupoval v súlade s § 82 ods. 3 a § 1 ods. 9 vyhl. MH SR č. 449/2012 Z.z. a vyčíslil spôsobenú škodu tak, ako stanovuje vykonávací predpis na sumu 3.480,79 eura za obdobie od 19.10.2012 do 10.9.2013 faktúrou, ktorú doručil žalovanému. Z uvedenej sumy časť žalovaný zaplatil, predmetom sporu ostala nezaplatená časť vyúčtovanej a fakturovanej škody. Medzi stranami sporu nebolo sporené, že plynomer žalovaného sa nenachádza na verejne prístupnom mieste, preto neprichádzal do úvahy postup podľa citovaného ustanovenia § 82 ods. 4 zákona o energetike. Žalobca zároveň v tejto súvislosti poukázal na svoj postup v súlade s § 15 ods. 6 písm. d) zák. č. 142/2000 Z.z. o metrológii, že za uvedené obdobie od 19.10.2012 do 10.9.2013 žalovaný neplatil preddavky na platby za spotrebu plynu a nebola mu účtovaná náhrada za skutočnú spotrebu plynu, pretože na to neboli splnené podmienky. Na to, aby žalobca mohol účtovať za spotrebu plynu jeho zmluvnému dodávateľovi, musí medzi dodávateľom a odberateľom plynu existovať platná a účinná zmluva o dodávke zemného plynu a plyn musí byť odoberaný meradlom, ktoré má platné overenie, aby bolo možné určiť presné množstvo plynu, ktorý sa odobral. Tým, že bolo preukázané, že plyn v odbornom mieste žalovaného bol meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, teda nemal platné overenie, žalobca postupoval podľa citovaných ustanovení zákona. Nemožno sa stotožniť s názorom žalovaného, že argumentácia žalobcu poukazujúca na vyúčtovanie tzv. nulovej spotreby (z vyššie uvedeného dôvodu) má byť považovaná za neprijateľnú a dokonca, že žalobca v súvislosti s opísaním uvedených skutočností mal navrhnúť pripustiť zmenu žaloby. Žalobca vo vyjadrení k odporu žalovaného (č.l. 36) len reagoval na argumenty použité žalovaným v odpore a bližšie odôvodňoval a poukazoval na to, že za uvedené obdobie žalovaný neplatil za spotrebovaný plyn na základe uzavretej zmluvy, aby bolo súdu zrejmé, že náhradu škody nežiada priznať popri úhradách za spotrebovaný plyn. Takáto informácia žalobcu nič nemení na skutočnostiach tvrdených v žalobe, že ak žalovaný odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (plomba), išlo o neoprávnený odber zemného plynu. Vykonaným dokazovaním bolo tiež preukázané, že žalobca škodu vyčíslil v súlade s vyhláškou, vyfakturoval, faktúru doručil žalovanému (a zároveň si neuplatňoval za uvedené obdobie platby za skutočnú spotrebu plynu).

28. Ak žalobca tvrdí, že v takýchto prípadoch nie je možné vyčíslieť skutočnú škodu a pri vyčíslení škody je možné postupovať len podľa vyhlášky, potom je dôkazné bremeno na žalovanom, aby preukázal, že skutočnú škodu je možné preukázať a ako sa má skutočná škoda preukazovať. V rozhodnutí NS SR sp. zn. 4 Cdo 13/2009 je rozobratá otázka tzv. negatívnej dôkaznej teórie, ktorú treba rešpektovať pri posudzovaní dôkazného bremena na strane konkrétnej strany sporu. Ide o pravidlo, že neexistencia (niečoho) sa zásadne nepreukazuje. Od nikoho nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti.

29. V súvislosti s posúdením spornej otázky medzi stranami sporu, či sa (ne)dá v prejednávanej veci určiť skutočná škoda odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 668/15 z 11.8.2015, ktorý v podobnom prípade (išlo o neoprávnený odber elektriky) mal k dispozícii stanovisko Energetického regulačného úradu (ERÚ), ktorý konštatoval, že v praxi sa skutočná výška škody preukazuje veľmi obtiažne, vo väčšine prípadov je to úplne nemožné a skutočne neoprávnene odobratú elektriku tak nemožno žiadnym spôsobom určiť, v ďalšej časti stanoviska je bližšie odôvodnené, prečo je tomu tak, v stanovisku sa tiež konštatuje, že nie je možné vylúčiť, že zo strany prevádzkovateľov nemôže dochádzať k zneužívaniu metódy náhradného stanovenia výšky spôsobenej škody na úkor náročného zisťovania skutočnej škody, vyjadruje sa k stanoveniu ceny elektriky podľa vyhlášky. Na Slovensku pôsobí Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (s podobnými kompetenciami ako ERÚ), ktorého postavenie a pôsobnosť upravuje zák. č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach, pričom z § 2 písm. a) tohto zákona vyplýva, že pôsobí aj v oblasti plynárenstva.

30. Vzhľadom k tomu, že žalovaný odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (plomba) a preto išlo o neoprávnený odber zemného plynu, je škodca (žalovaný) povinný nahradiť škodu v primeranej výške. Zákonodarca určil, že v prípadoch, keď škodu nemožno určiť, náhrada škody sa vypočíta spôsobom stanoveným vyhláškou MH SR č. 449/2012 Z.z. Vypočítaná škoda na základe vyhlášky je tak škodou fiktívnou, ktorá nemusí mať žiadny vzťah k skutočnému množstvu odobratého plynu. Zvolená legislatívna konštrukcia objektívnej zodpovednosti a výpočet fiktívnej škody podľa vyhlášky zvyhodňuje dodávateľa energie. Toto zvyhodnenie je odôvodniteľné tým, že riadna evidencia spotreby energie a ochrana proti neoprávneným odberom zabezpečujú verejný záujem na stabilite rozvodnej sústavy (porovnaj nález ÚS ČR I. ÚS 202/06).

31. Pri posudzovaní výšky škody v danom prípade je nevyhnutné vychádzať predovšetkým z toho, že občianskoprávny inštitút náhrady škody plní funkciu kompenzačnú a preventívnu a v žiadnom prípade nemôže mať charakter sankcie za neoprávnený odber. V rámci občianskoprávnej zodpovednosti sa hradí skutočná škoda, t.j. ujma na majetku poškodeného. Prípadná sankcia nemôže byť riešená v rámci občianskoprávnej zodpovednosti, k tomu slúžia prostriedky trestného práva, pretože aj v danom prípade by mohol neoprávnený odber naplniť skutkovú podstatu trestného činu krádeže. V prejednávanej veci žalobca tvrdí, že k informáciám o neoprávnenom odbere plynu sa dozvedel od Úradu hraničnej a cudzineckej polície, čo preukázal správou zo dňa 13.7.2015 (č.l.43). Súd v danom prípade nevykonal dôkaz navrhovaný žalovaným, a nezisťoval, či sa pokračuje v trestnom stíhaní konkrétnych osôb (čo vyplýva zo správy polície), v akom štádiu je toto trestné stíhanie a v rozsudku sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s tým, prečo takýto dôkaz nevykonal. Navrhnutý dôkaz bol pritom po právnej stránke relevantný hlavne z dôvodu, aby súd zistil, či sa žalobca (prípadne SPP) aj v rámci trestného konania nedomáha rovnakej náhrady škody voči tretej osobe, ale z trestného spisu bolo možné zistiť aj ďalšie dôležité skutočnosti v prejednávanej veci. Zo správy polície vyplýva, že žalobcu (resp. SPP) vyslovene vyzvali, aby vyčíslil škodu na svojich zariadeniach, resp. na plyne, ktorý bol odcudzený. O páchaní trestnej činnosti nemala polícia žiadne pochybnosti, nakoľko sa zistila škoda, našiel sa páchatel' a jeho presné záznamy o vykonaných zásahoch do zariadení patriacich SPP, našli sa vysokošpecializované nástroje potrebné na pretáčanie plynomerov, páchatel' je odborníkom pri práci v tejto oblasti a našli sa finančné prostriedky pochádzajúce z tejto trestnej činnosti.

32. Z dôvodu, že výška škody, na ktorú má žalobca nárok musí byť primeraná súd nemusí paušálne akceptovať spôsob výpočtu na základe vyhlášky. Napríklad ak súd dospeje k záveru, že v danom prípade by bol takýto postup v rozpore so zákonom a to napríklad z dôvodu, že by takýto výpočet náhrady škody nezabezpečoval len naplnenie kompenzačného princípu, ale naopak, zistil by, že by malo dôjsť k nadkompenzácii poškodeného, alebo dokonca k sankcii neoprávneného odberateľa súd vykonávací predpis nebude aplikovať, resp. bude ho aplikovať len čiastočne a je prípustné, aby postupoval v súlade s všeobecnými ustanoveniami o náhrade škody podľa OZ. Súd prvej inštancie môže zobrať do úvahy pri zisťovaní výšky škody predchádzajúcu históriu spotreby plynu neoprávneného odberateľa, ak je táto k dispozícii. Nie je vylúčené, že súd na návrh strany nariadi znalecké dokazovanie, aby znalec odborné miesto obhliadol a určil spôsobenú výšku škody podľa druhu plynových spotrebičov používaných v odbornom mieste v rozhodnom období, prípadne vykoná také dokazovanie, ktorým výška skutočnej škody bude čo najviac približná (porovnaj nález ÚS ČR sp. zn. Pl. ÚS 29/13). Ako už odvolací súd vyššie uviedol, bude predovšetkým povinnosťou žalovaného navrhnúť vykonať relevantné dokazovanie. Samotná skutočnosť, že okolnosť výšky spôsobenej škody je preukazovaná len s určitou mierou pravdepodobnosti, je v občianskoprávnom konaní dovolené a neznamená to, že súd má takúto okolnosť považovať za nepreukázanú. Súd rozhodujúci o stanovení výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu v situácii, v ktorej nemožno použiť výpočet výlučne podľa vykonávacieho predpisu musí použiť i vlastnú spravodlivú úvahu.

33. Nebola opodstatnená argumentácia žalovaného, že vznik škody na strane žalobcu nebol v priamej príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného, pretože nebolo preukázané, že aj keď bola poškodená plomba na plynomeri, nebolo zároveň preukázané, že by plynomer nemeral spotrebu plynu správne a len v prípade, ak by bolo preukázané, že bola poškodená plomba a zároveň plynomer nemeral správne, len vtedy by mal žalobca nárok na náhradu škody. Z gramatického výkladu § 1 ods. 9 vyhl. č. 449/2012 Z.z. vyplýva, že v prípadoch neoprávneného odberu plynu dochádza v prípade, ak je plyn meraný meradlom, ktoré nesprávne zaznamenávalo alebo nezaznamenávalo odber plynu, alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Použitá spojka alebo v danom

prípade znamená, že meradlo nemusí byť zároveň aj nefunkčné a aj musí mať poručené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii ale postačuje jedna z alternatív. Žalobca poukazuje na to, že v danom prípade mohlo dôjsť len k pretočeniu meradla, čo by znamenalo nižšiu spotrebu plynu oproti skutočnej a tým k finančnému zvýhodneniu žalovaného, bez toho, aby pri pretočení meradla došlo k poškodeniu meradla tak, aby ďalej spotrebu plynu počítalo správne.

34. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. c) a s poukazom na § 391 ods. 1 CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom prihliadol na princíp dvojinštančnosti civilného sporového konania a tým neznemožnil stranám realizáciu ich procesných práv, neodoprel stranám možnosť odvolacieho prieskumu nových, z pohľadu doterajších záverov súdu prvej inštancie významných skutočností. Obsahom práva na súdnu ochranu v rámci spravodlivého procesu je i právo strany, aby sa jeho vec, ak to zákon pripúšťa, prejednála v dvojinštančnom konaní. Ak by odvolací súd svoje rozhodnutie nepredvídateľne založil na iných právnych záveroch než súd prvej inštancie, porušil by právo strán na spravodlivý proces a v skutočnosti by im odňal právo namietať správnosť právneho názoru súdu na inštančne vyššom súde. K novým právnym záverom odvolacieho súdu by sa strany nemali možnosť vyjadriť, prípadne predložiť nové dôkazy, ktoré z hľadiska doterajších záverov súdu prvej inštancie, sa nejavili významné.

35. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne posúdiť nárok žalobcu z hľadiska ustanovení o náhrade škody podľa OZ a osobitných predpisov, na základe ktorých si žalobca nárok uplatnil. Ako bolo vyššie uvedené, v tomto prípade bude dôkazné bremeno na žalovanom, aby preukázal, že skutočnú škodu je v danom prípade možné vyčíslieť a navrhne spôsob, ako to preukázať. Neexistuje dôvod, aby sa na daný záväzkový vzťah neaplikovali ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, keď postavenie žalobcu ako dodávateľa a žalovaného ako spotrebiteľa spĺňa charakteristiku v § 52 OZ (rovnako aj v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa). Ustanovenia o ochrane spotrebiteľa je potrebné aplikovať v širšom zmysle, nie len pri vzájomných vzťahoch vzniknutých z právnych úkonov (zmlúv). Svedčí o tom aj dôvodová správa k novele zákona o energetike, ktorou sa mení a dopĺňa zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení zák. č. 391/2012 Z. z. v ktorej sa konštatuje, že dôvodom navrhovanej zmeny je súčasná spoločenská situácia a záujem navrhovateľa zákona chrániť slabšiu stranu, spotrebiteľa (nevynímajúc nárok na náhradu škody). Z uvedeného dôvodu môže súd aj iniciatívne vykonávať dokazovanie v zmysle § 295 CSP. Súd sa obráti s dopytom na orgány činné v trestnom konaní (ako to navrhol žalovaný) a bude zisťovať ako sa pokračuje v trestnej veci obvinených W. M., V. B., V. S., J. F. a L. N. za zločin podvodu, čo sa uvádza v správe Úradu hraničnej a cudzineckej polície MV SR z 13.7.2015 (č.l. 43), bude zisťovať či si obchodná spoločnosť SPP tak, ako bola vyzvaná, uplatnila nárok na náhradu škody, v akej výške (ako k výške uplatnenej škody dospela), bude zároveň zisťovať, či sa nevedú dve konania o náhrade tej istej škody, resp. bude zisťovať, či ide o prípadné osobitné nároky na náhradu škody, ktorá by mala vzniknúť SPP a popri tom aj žalobcovi. Ak si poškodený škodu neuplatnil, mal by vysvetliť prečo, prípadne súd môže z trestného spisu zistiť, že si ju SPP neuplatnila, pretože naozaj nevznikla. Ak sa vedie trestné stíhanie, zo spisu bude možné napríklad zistiť aj to, ako vypovedali obvinení v súvislosti so stočením meradla u žalovaného (čo tvrdí žalobca). Podľa výsledkov doplneného dokazovania pripojením trestného spisu súd zváži, či sa obráti s dopytom na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, v ktorom bude zisťovať, či je v takomto prípade možné vyčíslieť skutočnú škodu. V prípade, ak sa dá, ako má súd postupovať, aby ju zistil, ak sa nedá, prečo je tomu tak, prípadne úrad položí aj ďalšie otázky, ktoré môžu vysvetľovať podstatu celého problému s neoprávneným odberom plynu. Podľa názoru odvolacieho súdu ide aj o otázky technického charakteru, pričom odpovede na tieto otázky umožnia viac pochopiť spôsob, akým sa plyn nakupuje, kým sa nakupuje, ako sa odoberá, a pod. Ak úrad povie, že skutočná škoda sa dá vyčíslieť, mal by zároveň uviesť, ako sa má vyčíslieť. Ak sa vyčíslieť nedá, súd bude zisťovať výšku škody v primeranom rozsahu v súlade s vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu.

36. Obe strany sporu poukazujú na rôzne rozdielne rozhodnutia NS SR, odvolacích súdov a prvoinštančných súdov a citujú z nich tie časti, ktoré vyznievajú v prospech jedného, alebo druhého. Tieto rozhodnutia však nevychádzajú z rovnakého skutkového základu, napríklad už len pre to, že nie v každom prípade bol merač energie na mieste, ktoré nebolo prístupné tretím osobám. Ak žalovaný trvá na tom, že si nie je vedomý porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (plomby) a uvažuje nad tým, že či k poškodeniu zabezpečenia meradla nemohlo dôjsť napríklad aj pracovníkmi prevádzkovateľa distribučnej siete, je možné sa zaoberať aj otázkou, či je vylúčené, aby došlo k

poškodeniu zabezpečenia plynomeru preukázaným spôsobom pracovníkmi žalobcu, alebo, či takýto merač nemohol byť žalovanému nainštalovaný, keď na druhej strane žalobca tvrdí, že nevie uviesť, kedy k porušeniu došlo a nebolo ho možné zistiť voľným okom pri každoročnom odpočte stavu plynomera zamestnancami žalobcu, resp. vykonať také dokazovanie, ktoré preukáže, že k poškodeniu zabezpečenia meradla preukázané znalcom mohlo dôjsť zamestnancami žalobcu, alebo také zariadenie už bolo nainštalované, v tomto smere je ale dôkazné bremeno na žalovanom, ktorý má vyvrátiť už preukázané tvrdenia žalobcu. Po doplnení dokazovania súd vo veci opätovne rozhodne a rozhodnutie v súlade s § 220 ods. 2 a 3 CSP odôvodní.

37. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

38. Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).